

# УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

ВИХОДИТЬ ТРИЧІ В ТИЖДЕНЬ

Рік I.

Станиславів, неділя 21 грудня 1941.

Ч. 37.

## Війна на Тихому океані

Як ми вже писали, американці — з островів зробили собі міст з Америки аж до островів Філіппін, які лежать близько японських островів і колоній (Палів, Гавіан, Формоза, Келюнг). Починаючи з американської пристані Сан-Франциско, у віддаленні 3.900 км., першими укріпленнями Америки островів є острови Гавайські (з кріпостю та пристанню Габбур, де затоплено 3 великі американські бойові кораблі). Від Гавайських островів у віддаленні 2.100 км. є острови Мідвей, а відси у віддаленні 2.000 км. є острів Ваке, а від Ваке у віддаленні 2.600 км. є острів Гуам, а від Гуам до Філіппін у віддаленні 2.700 км. Тим часом японці відібрали вже американцям острови Ваке і Гуам, так, що з Мідвайських островів аж до Філіппін на просторі 7.200 км. американці не мають ані одної овори, де могли б їх літаки та підводні човни набрати те все, що їм потрібне.

Але й на Філіппінах американці в клопоті. Японці, висадивши на Філіппінах своє військо, розбили американців і наближуються до філіппінської столиці Маніла. А як ми вже писали, Маніла є точкою трикутника Маніла — Гонг-Конг — Сінгапур. Військові знанці кажуть, що незабаром японці знайдуть Манілу здобудуть і занаявлять над усіми філіппінськими островами (їх є кільканадцять).

Ще гірше стоїть справа з другою кріпостю цього трикутника, британським колонією Гонг-Конг. Японці оточили цю кріпость від моря та від суші й завізвали англійську залогу, щоб віддалася. Правда, англійський командант відмовив здачі, але довго він держатися не буде. Увадок Гонг-Конгу не далекий.

Японські війська далі займають Британську Бірму (на захід від держави

Таї або Сіам) і маленький півострів, зким переходиться до Сінгапуру, так, що Сінгапур уже загрожений, бо от японці, розбивши британську дивізію на Малайських півострові, значно наближуються до Сінгапуру. А треба додати, що Сінгапур лежить на самім рівнику, де панує страшна спека, якої європейці, а з окрема англійці, не можуть переносити. Отже тут мусять боротися тамонні люди, малайці, а ними англійці не доробляться.

Японці вживають тут окремих відділів війська, що вивчені воявати в гарячих краях. От тепер доносять, що японські воєнки на Малайських півострові вишколені плавати в обростаючих в ріках, де шалють крокодили. Очевидно, вміють вони дати собі раду й із крокодилами. Тому військові знанці не вважають Сінгапур такою кріпостю, якої не можна було б зайняти. Отже трикутник Маніла — Гонг-Конг — Сінгапур у недалекому часі може бути в японських руках.

Та не кінець на цім. Японці висадили військо на великім британським острові Борнео й ведуть там бої з британськими військами.

Додавши до цього, що японці перервали головний американський підморський кабель, що веде із Сан-Франциско до Філіппін (ним пересилається телеграми і ведеться телефонічні розмови) та затопили або ушкодили цілий ряд американських і англійських кораблів, то успіхи японців великі.

Щоб наші читачі по мапі в атласі могли орієнтуватися, то дотепер іще англійці, американці та індійські підєрландці мають у руках оці острови: Суматра, Ява, Нідерландська Індія, Нова Гвінея, архіпелаг Бісмарка, але ці острови сильних укріплень не мають. Найсильніша англійська кріпость є аж в Австралії (пристань Дарвін).

## Гонг-Конг перед капітуляцією

Як подає агенція Домель, японці вивали Гонг-Конг, щоб віддалася. Губернатор Гонг-Конгу відмовив цьому жаданню. Підчас наступу летувських і воєнних кораблів на Гонг-Конг японці затопили одну британську торгівельну лодку, одну канонерку та пошкодили три торговельні кораблі. Підчас обстрілу міста з зайнятих просторів Калюнга — японська артилерія збурила форт Мосінглінг.

## Чіле не відступить своїх баз

Міністер красної оборони Чіле рішуче спротивиться догаданню відступити Америці воєнні бази. Для певної оборони Південної Америки планується скласти на найближчій американській конференції сильну раду військових штабів Чіле, Бразилії й Аргентини. Армія Чіле вестарчає, щоб забезпечити цій державі оборону.

## Повітряна атака на пристань Пенанг

Газета Токіо „Нічі-Нічі“ повідомляє, що підчас повітряного налету на пристань, важко ушкоджено 8 ворожих транспортних кораблів. На покладах трьох інших вибухли пожежі. Крім цього поцілено два ворожі контроторпедовці та знищено на суші 5 літаків.

## Масові арешти серед індійців

Серед індійців, особливо індійських націоналістів та сіннатиків Ганді, англійська влада переводить масові арешти, закидаючи уязвленням порушення з японцями. В багатьох місцях осередках індійські націоналісти розкинули летючки протиянглійського змісту, в яких, ніж іншим, голосять, що скоро прийде час, коли створиться індійська самостійна армія, та виборє державну незалежність Індії.

## ЗАВДАННЯ КООПЕРАЦІЇ ПІД ТЕПЕРІШНЮ ПОРУ

Гігантські, велетенські змагання проходять на наших очах. Мільйони людей, сотки тисяч тон заліза, мільйони кільограмів бензини стали проти себе в завзятому змаганні, якого історія не занотувала. Мільйони людей винищують себе, намагаючись осягти перемогу.

Це зудар двох світів: старого ліберально-капіталістичного вкупі з його антагонізмом-марксизмом з одного боку та нового націоналістичного світу з другого боку.

Живемо на межі двох епох. На наших очах загибає дряхлий демократизм, що за час свого існування не дав нам можності самовизначити се'є політично, а родиться націоналізм, із яким звязані наші мрії, який має зреалізувати наші змагання до самостійного державницького життя.

Ми на закруті історії нашого народу. Про цей закрут мріяли десятки українських поколінь, за його наближення гиули українські герої в польських та московських тюрмах, на шибеницях та на далекому зас'яні, або від розстрілів енкаведистів. Шлях до цього закруту ми встелили трупами, зросили кровю, а коли прийшов час, щоб остаточно засвідчити свою волю, своє хотіння та „вражою злою кровю волю окропити“ — нам не судилося покищо брати участі на полі бою в усе-світньому змаганні з большевизмом і з плютократією, кермованою жидівством.

Зате на господарському фронті доручено українській кооперації не маловажну роботу в заготовлі сільськогосподарських продуктів та в розподілі промислових товарів. Кооперація має засвідчити здатність українського народу до організації господарського життя на західних українських землях, а в дальшому має виявити: наскільки українські маси зрозуміли теперішнє політичне положення та яке відношення зайняли до нього не словами, а ділами, виконуючи наложені контингенти.

Кооператизм, це — суспільна теція, що змагає до привернення значення вартості чоловіка та його праці. В державних народів, це справа виключно господарського значення, але для недержавного народу кооператизм, силою обставин, має ще й політичні цілі. Хотючи привернути вартість чоловіка та його праці, треба в першу чергу дати йому можність виявити своє національне обличчя, вказати свобідно національні прикмети в його приватньому й громадському житті, що можна осягти в державі, де він є вартісним повноправним громадянином, а не менше вартісним слугою пануючої нації. І саме за такі можливості мусять боротися кооперація недержавних народів, якщо вона має сповняти своє завдання.

Українська кооперація дотеперішньою своєю діяльністю засвідчила, що вона, організуючи українські маси в рядах різних типів кооператив, мала на меті не тільки матеріальні але й політичні завдання. Вона творила не тільки варстат праці для інтелігенції, але вона організувала, виховувала, підносила культурний рівень нашого села та підготовляла кадри фахівців, які тепер беруть активну участь не тільки в кооперативних організаціях, але також у державних установах.

Поза тим кооперація була найбільше дисциплінованою організацією, що безпосередньо, або посередньо через своїх працівників, реагувала на всі прояви національного й політичного життя. А сьогодні українська кооперація є одною з організацій, яку німецька влада не тільки визнала, але й доручила їй виконувати чинності державного характеру, а саме включитися в роботу по виживленні армії та населення. В залежності від здатности провду кооперації та видатности праці її робітників вона зможе здати іспит зрілості, самовизначити нас у господарському секторі, що засвідчить про нашу політичну зрілість.

Завдання не маловажні, виконання не легке. Заготівлю всіх родів сільськогосподарських продуктів у кількостях, визначених владою, цього року виконати дуже тяжко, а спеціально в нашому окрузі, де по-віль нарабила великих шкід, що діймаючо відчули наші селяни.

Та ніякі труднощі не повинні здержати ні робітників кооперації, ні селян у виконанні їхніх обовязків.

Досі заготовлено в станиславівському повіті твердого зерна 70%, усього зерна 50%, картоплі 40%, городовини 45%, птиці 50% паші 20% і худоби 20% у річному відношенні.

Кампанія по заготовлі не закінчена. Її будуть продовжувати ще деякий час. Кооперація мусять доложити всіх зусиль для стягнення решти контингентів.

Якщо деякі села внаслідок поведінки не зможуть повністю виконати контингентів, то Сільські Господарські Комітети повинні, по провіренні кожного господарства, що не має спромоги здати своїх контингентів, поклопотатись у влади про зниження контингентів о таку кількість сільськогосподарських продуктів, якої поодинокі селяни не можуть здати. Відповідно умотивовані прохання влада з певністю узгодить. Цієї справи не вільно легковажити, бо контингенти мусять повністю бути стягнені з кожного села в такій кількості, яку встановила влада.

Вживлення армії та населення залежне від виконання контингентів.





